

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTAMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

FESTIVITĂȚILE RELIGIOASE DELA ORADEA

Congresul general al F.O.R.-ului ținut anul acesta la Oradea, în zilele de 6, 7 și 8 Noembrie c., a prilejuit o nouă afirmare a mirenilor în viața noastră religioasă, și în același timp o puternică subliniere a ortodoxiei în rosturile Statului național întregit.

Tot mai încălziiți de misiunea *Frăției ortodoxe*, intelectualii noștri s'au grăbit să se strângă la Oradea, unde să-și spovedească sufletul și să se purifice prin sfânta taină a cuminecării din Catedrală. Frumusețea morală a acestui act, săvârșit de un număr respectabil de mireni, a impresionat adânc asistența, care înțelegea că se petrece o schimbare în viața spirituală a clasei noastre culte. Pe de altă parte din cuvântările rostite, din darea de seamă despre activitatea secțiilor eparhiale și Moțiunea votată, s'au putut desprinde limpede ideile înalte și simțămintele frumoase ce călăuzesc această *forță nouă* a Bisericii ortodoxe pe căile învierii religioase și consolidării naționale a Statului românesc. Faptul, că de astădată congresul a avut loc în orașul dela granița de Vest, i-a dat și o deosebită semnificație națională, sporită prin desvelirea statuiei generalului legendar *Traian Moșoiu* eliberatorul Orăzii, și prin inaugurarea *aerogării* civile cu un rol atât de însemnat la hotarele țării. Toate aceste evenimente laolaltă au făcut să vibreze inimile românești de mândrie și încredere, întărind convingerea fermă că Biharia prin populația ei ortodoxă, trezită la viață și lumină, va fi un zid nebiruit împotriva dușmanilor ce ne pândesc.

Lucrările preliminare.

Încă de Sâmbătă la amiază sosi-seră la Oradea membrii consiliului general al F.O.R.-ului, apoi P. S. S. Episcopi *Andrei Mager* al Aradului și *Nicolae Colan* al Clujului, cărora li s'a făcut o caldă primire în gară și la reședința episcopescă. Ospitalitatea P. S. Episcop *Nicolae Popoviciu* în cursul acestor trei zile de serbări a întrecut de altfel toate așteptările, lăsând în sufletul tuturor a-mintiri neuitate.

Consiliul general și-a putut ținea ședința chiar în saloanele episcopesci, debătând timp de 3 ceasuri pro-

blemele de actualitate ale F.O.R.-ului și dând forma definitivă dezideratelor cuprinse în *Moțiunea* biroului central. Din schimbul de idei ce-a avut loc s'au lămurit puncte importante și s'au desemnat precis obiectivele acțiunii viitoare.

După încheierea ședinței, membrii consiliului și ceilalți mireni sosiți s'au dus la Catedrală, unde în prezența P. S. S. Episcopi au ascultat slujba *privegherii*, săvârșită de un sobor de preoți, la capătul căreia au primit și taina mărturisirii.

Liturghia arhierescă.

A doua zi Duminecă, un public imens a participat în Catedrală la liturghia festivă, săvârșită de către P. S. S. Episcopi *Andrei* al Aradului, *Nicolae* al Clujului și *Nicolae* al Orăzii, înconjurați de un mare sobor de preoți și 2 diaconi. Răspunsurile le-a dat corul mixt condus de dl N. Firu.

La priceasnă P. S. Episcop *Nicolae Popoviciu* a rostit o predică mișcătoare, stăruind asupra chemării mari ce-o are Frăția ortodoxă română, întrunită în congres general la Oradea.

Cuminecarea mirenilor

Într-o liniște solemnă cărturarii Ardealului, în frunte cu învățatul profesor *Sextil Pușcariu*, au înghenunchiat cucernic în fața altarului, ca să primească din partea P. S. Episcop *Andrei* taina sf. cuminecări cu trupul și sângele Domnului. A fost o clipă de adâncă emoțiune, care ne-a înălțat pe toți spre frumusețea bucuriilor cerești, coborâte peste noi prin harurile mântuitoare ale Bisericii. Prin ele membrii F.O.R.-ului se ridică la înțelegerea vieții creștine, oferind poporului nostru exemplul viu al trăirii în Hristos, ca temei al fericirii și biruinței noastre pe pământ.

Deschiderea congresului general.

După desvelirea statuiei generalului *Traian Moșoiu*, unde a vorbit cu avânt P. S. Episcop *Nicolae Popoviciu*, a avut loc la ora 12 în sala Teatrului municipal, deschiderea solemnă a congresului Frăției ortodoxe.

Cuvântarea președintelui general,

dl prof. *Sextil Pușcariu*, de-o aleasă gândire și impecabilă formă literară, ne-a purtat pe liniile mari ale mesianismului ortodox în desvoltarea României întregite, stărnind valuri de entuziasm prin sugestia aceluia *brâu al crucii ortodoxe*, ce trebuie să se ridice la granița de Vest în dosul fortificațiilor de beton armat — prin evacuarea minoritarilor și înlocuirea lor cu grănițeri români ortodocși.

Piepturile lor și patriotismul episcopilor noastre dela Sighet, Oradea, Arad și cea viitoare a Timișoarei, înșiruite pe aceeași frontieră amenințată, vor fi pavăza cea mai sigură a drepturilor noastre.

Discursul acesta de mare valoare etică și națională îl publicăm în foiletonul gazetei noastre.

Cuvântarea P. Sfințitului Episcop Andrei Mager.

Ceice am participat în Dumineca ortodoxiei din 1933, în Cluj la adunarea de constituire a F.O.R.-ului, ne-am dat seama, că în acea atmosferă de înaltă spiritualitate învăluită de o suflare cerească, a luat ființă nu o înjghebare cu rosturi trecătoare, pe care, neajunsuri omenești ar putea-o stinge, ci o instituție care are la temelie gândul de-a îndruma pe calea veșniciei, viața Statului nostru liber, răsărit din vrednicia și mucenicia acestui neam.

Instituția F.O.R.-ului a răsărit din convingerea, că România cea nouă trebuie întemeiată întâiu înlăuntrul nostru.

F.O.R.-ul vrea să asigure veșnicia neamului aici sub soare și îndrumând pe indivizi pe această cale, să îndrumeze în aceeași alvie și viața cea obștească a Statului.

Dupăce jos în popor mișcarea religioasă clocotește de mult în valurile ce se revarsă peste întreaga suprafață a țării, și dupăce tinerimea s'a înrolat și ea alături de vrednicile femei române în slujba idealului religios, vine, acum și intelectualul, creierul neamului, să încununeze ceata.

Nu s'a făcut nici o minune mare de când s'a născut Frăția, — am auzit spunând pe ceice nu așteaptă minunea cu gândul de a se converti, ci, pentru a-și prelungi starea lor de sceptici? Timpul e marele meșter ce

„Deci ce să zicem în fața acestora? Dacă Dumnezeu e pentru noi, cine ne poate fi împotriva? Acela care n'a cruțat pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va dărui împreună cu El și toate celelalte.“

Romani 8, 31—32.

alege cele trainice din cele efemere și frământă toate. Procesul de convertire poate fi lung chiar și la un individ, cu cât mai stăruitor fi-va el când e vorba de o societate? Câte convertiri la Hristos nu s'au petrecut oare chiar în scurta existență a Mântuitorului, pe care ochiul divin le vede. Rostul F.O.R.-ului nu este să creieze focuri artificiale. Asemăn chemarea lui cu aceea a profetilor mesianice, acele candele aprinse în noaptea vremii ce prevesteau cu secole înainte venirea lui.

Așteptarea și răbdarea sunt făuritorii de fapte mari și modelatorii vremilor. În timpuri grele ajunge și datoria de a păstra o comoară și a o transmite celor ce o vor ști prețul mai bine.

Astăzi ca după un cutremur de pământ, ortodoxia ideologică încheagă sufletul și desemnează fața României noi.

Pentru mâine, așteptăm ca ortodoxia constructivă, izvor de cultură și creație să ducă neamul spre viața cea vecinică. În locul smeriților preoți ai cazaniei, sporește mereu mereu numărul teologilor pregătiți; în locul ierarhilor pribegi avem ierarhi cu grea misiune în stat; în locul modestelor bisericuțe de lemn, mărește catedralele împânzesc suprafața țării. Toate acestea vestesc zorii ortodoxiei biruitoare, care-și recucerește pământul strămoșesc. Se încheagă frontul ortodoxiei românești, deocamdată, în Ardealul pătimirilor noastre. Suntem acum toți la un loc. Nimic nu ne va mai destrăma, nu e cu putință să dăm un pas înapoi, când forța veacurilor ne împinge înainte. Un circuit de energie s'a produs în cei patru ani în toate eparhiile mitropoliei noastre, care deșteaptă, întărește, îmbărbătează, mângăie și inspiră încredere în viitor.

Făclia F.O.R.-ului își va mări flacăra și o va estinde în curând peste tot pământul României. Aceasta e soarta ei. (Aplauze).

Noi, ierarhii Ardealului ortodox când aducem binecuvântarea cerului, la această întrunire, ne luăm îndatorirea de a mărturisi pretutindeni gândul ctitorilor F.O.R.-ului, de a veghea, ca testamentul lor să se execute întocmai și de a turna mereu uleiul proaspăt în candelă, apărând

această institutie unde se slujește lui Hristos și neamului.

Au mai salutat congresul dl general Sabin Banciu, în numele armatei, dl M. Berceanu, subsecretar de stat în numele guvernului, dl prefect I. Picu Băncilă în numele F. O. R.-ului bihorean, dl primar P. Fodor în al orașului și dl P. Dan în numele Oastei Domnului.

La banchetul din saloanele Casei Naționale dl Sextil Pușcariu a toastat pentru M. Sa Regele Carol II-lea.

Conferința dlui prof. I. Lupaș.

După inaugurarea aero-gării, cu sfințirea apei și vorbirea P. S. Episcop Nicolae Popoviciu, a urmat la ora 6 p. m. tot în Teatrul orașenesc, conferința dlui prof. I. Lupaș, despre *Emanoil Gojdu*. În fața unei săli pline, distinsul academician a vorbit cu talent și avânt despre marele bihorean, aducând o bogăție uimitoare de date inedite, ce-au fost urmărite cu încordare de toată asistența. Propune ca osemintele vestitului mecenat, să fie aduse dela Budapesta la Oradea, iar foștii bursieri ai Fundației sale să restituie sumele de cari au beneficiat, dând cel dintâi exemplul domina sa prin semnarea sumei de 10.000 Lei.

Gestul conferențiarului a fost salutat cu mari ovații de sala întregă.

Concertul religios.

Seara la ora 9 s'a dat în aceeași sală a Teatrului un concert religios de către corul mixt al Catedralei, condus de d. N. Firu, corul Academiei teologice sub bagheta dlui prof. N. Givulescu și corul școalei normale de fete și băieți dirijat de d-na și d-l Strat. Repertoriul a fost bogat și bine executat.

A doua liturghie arhierescă.

În ziua sf. arhangheli Mihail și Gavriil sf. liturghie din Catedrală a fost săvârșită de P. S. Episcop Nicolae Colan ajutat de un sobor de preoți, fiind de față P. S. S. Lor Episcopi Andrei și Nicolae. Răspunsurile le-a dat corul Academiei teologice. După terminarea ei a urmat *doxologia* pentru Măria Sa marele Voevod Mihai de Alba-Iulia. P. S. Episcop Nicolae a rostit o predică inspirată, ce a încălzit toate inimile.

Predica P. S. Sale Episcop Nicolae Colan.

— *Un întreit praznic ne bucură astăzi inimile. Un întreit praznic ne-a adunat astăzi la acest altar. Prăznuim astăzi cinstirea mai marilor Voievozi ai Bisericii noastre, cinstim astăzi pe sfinții Arhangheli Mihail și Gavril și ne bucurăm în acelaș timp astăzi dimpreună cu toată suflarea românească din întreaga țară de prăznuirea Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba-Iulia; și în acelaș timp suntem în continuarea praznicului pe care l-am*

început eri cu ocazia congresului Frăției Ortodoxe Române. Cei ce ați ascultat Evanghelia de astăzi vă aduceți aminte că s'a citit cuvântul ascultării: „Cei ce v'ascultă pe voi, pe mine mă ascultă“, a spus Mântuitorul învățăceilor săi. Și nu este o întâmplare că această Evanghelie a fost fixată să se citească tocmai în această zi. Arhangheli sunt cinstiți de toată lumea, de toată suflarea creștină pentru că ei s'au făcut ascultători înaintea tuturor sfinților, cu un devotament și o oarbă ascultare. Porunca ascultării este de cea mai mare actualitate astăzi. Astăzi mai mult ca oricând trebuie să ne supunem acestei porunci. Să nu spună nimeni că ascultarea este virtute de sclav, pentru că Mântuitorul n'a fost niciodată sclav. Ascultarea implică în prealabil o victorie asupra tuturor slăbiciunilor tale, implică hotărârea de a trece peste toate greutățile.

Vorbind despre al doilea praznic, P. S. S. spune: suntem încă, scâlțați în lumina praznicului dela Sinaia, când marele Voevod Mihai a fost înălțat la gradul de sublocotenent. Intr'adevăr bucuria noastră este mare și astăzi, când știm că moștenitorul tronului românesc este așa cum se spune în sfânta Liturghie: cinstit, întreg sănătos și ascultător. Să ne rugăm lui Dumnezeu să ni-l țină așa, ca atunci când va fi chemat să domnească în țară, să domnească în glorie, ca să fie trecut în pomelnicul domnitorilor noștri mari.

Și când trebuie să vorbesc despre al treilea praznic, al Frăției ortodoxe române, nu-mi este greu să fac o legătură între Evanghelia de astăzi și F. O. R. Ce a făcut F. O. R.-ul, decât că a ascultat de puterea divină, de Dumnezeu și că fii mireni ascultă și de poruncile neamului nostru.

O telegramă omagială.

Dela catedrală membrii congresului și publicul asistent au trecut în sala festivă a Primăriei, unde s'a ținut a doua ședință. Președintele general, d. Sextil Pușcariu dă citire unei telegrame omagiale, adresate Măriei Sale Marelui Voevod Mihai, căruia Congresul îi exprimă, din prilejul zilei onomastice, entusiaste felicitări, rugând pe Dumnezeu să-l ocrotească pe drumul ostășiei viteze ce i s'a deschis de curând spre slava României de mâine.

„Și o telegramă de protest.

Dl Sextil Pușcariu dă apoi citire altei telegrame, adresate Ministerului de comunicații, prin care congresul protestează împotriva procedurii abuzive de a se acorda participanților

la congresul Agru-lui o reducere de 75% pe C.F.R., iar pentru F. O. R. al cărei congres se ținea exact în aceleași zile, numai una de 50%. S'a mai hotărât și înaintarea unei adrese de protestare la Direcția generală a căilor ferate. Congresul a rămas cu drept cuvânt indignat de această jignire gravă adusă Bisericii naționale.

Activitatea F.O.R.-ului.

Secretarul general a făcut Congresului o dare de seamă amănunțită despre munca secțiilor eparhiale

în cursul anului trecut, semnalând toate manifestațiile de seamă în folosul credinței și al neamului. De încheiere a subliniat noua ofensivă catolică, pusă la cale prin vizita cardinalului Tisserant. Ea cere mobilizarea conștiințelor ortodoxe, sub flamura F.O.R.-ului, spre a păstra caracterul istoric al României.

Moțiunea.

Congresul memorabil dela Oradea și-a încheiat ședințele votând în unanimitate și cu mare însuflețire următoarea

MOȚIUNE:

1. Congresul aduce respectuoase omagii de iubire și devotament M. S. Regelui Carol al II-lea și Dinastiei ortodoxe, cari ocrotesc cu înțelegere desăvârșită idealurile Bisericii naționale.

2. Își exprimă sentimentele lui de alipire față de I. P. S. S. Patriarh Miron,, înfierând atacurile unor rătăciți și dușmani ai credinței noastre strămoșești.

Toți românii sunt invitați să respingă publicațiile puse în slujba acestor atacuri imunde, iar organele Statului rugate să ia sancțiuni severe împiedicând apariția lor.

În același timp asigură de toată dragostea pe vrednicii noștri lerarhi, gata să-i urmeze oricând în toate strădaniile lor de afirmare și promovare a intereselor noastre ortodoxe și naționale,

3. Își reînnoiește convingerea profundă, că primejdiile ce amenință viitorul neamului românesc și desbinările ce se accentuează tot mai mult pe urma uneltirilor habsburgice dela 1700, cer în mod imperios consolidarea unității naționale prin readucerea celor ruși, în mod silnic, la legea românească, așa cum ea fusese hotărâtă, cu vot unanim, și în adunarea națională dela Blaj din 1848.

4. Salută cu satisfacție reînființarea episcopiei ortodoxe istorice din Maramureș, pe care a revendicat-o mereu, ca o necesitate națională la granița de nord și osândește campania neromânească deslănțuită contra ei de Biserica greco-catolică.

Cere cu aceeași stăruință să fie rechemată la viață fără întârziere și episcopia Timișoarei, ca bastion de apărare la celălalt capăt al graniței de Vest.

5. Ia act cu bucurie de rezolvirea problemei Fundațiunii „Gojdu“, așteaptă să se treacă urgent la distribuirea burselor pe seama studenției sărace, și reamintește foștilor bursieri datoria morală de a restitui Fundațiunii bursele de care au beneficiat în cursul anilor de studii.

6. Constatând că nu s'a ținut seamă de moțiunea congresului din anul trecut dela Arad, cu privire la ocrotirea etnică și religioasă a fraților noștri din statele învecinate, cere din nou conducătorilor Statului să intervină pentru respectarea acestei obligațiuni internaționale, aplicând în caz contrar sancțiunea reciprocității față de minoritățile noastre.

7. Dă alarma față de acțiunile tot mai îndrăznețe și mai numeroase ale Vaticanului de a-și supune România printr'un proselitism catolic agresiv și desnaționalizant, ce nu poate fi stăvilit decât denunțând imediat *Concordatul* din 1929 și *Acordul* din 1932.

8. Constatând că plaga sectelor își întinde mreșile otrăvite și în clasa cultă, atrage atențiunea intelectualilor noștri să se opună cu toată hotărârea acestor curente streine disolvante, făcând să triumfe numai adevărurile credinței noastre, mântuitoare de neam.

9. Cere să se dea curs liber justiției în procesele pentru recuperarea pe seama Statului a marilor averi deținute abuziv de Ordinele călugărești maghiare, cu o situație juridică ilegală, iar iredentismul lor dovedit, să fie sancționat cu disolvarea și expulzarea vinovaților.

10. Reînnoiește hotărârea conștiințelor românești de a face zid nebiruit împotriva revizionismului, comunismului și francmasoneriei, ce lovesc în unitatea statului și în veșnicia hotarelor naționale.

Președinte general:
Sextil Pușcariu.

Secretar general:
Ion Mateiu.

Congresul Asociației clerului „Andrei Șaguna“ din Ardeal

O grandioasă manifestație a conștiinței românești a fost al XVI-lea congres al asociației preoților ortodocși „Andrei Șaguna“, care s'a întrunit la Tg.-Mureș, sub conducerea consilierului eparhial dela Arad, păr. dr. G. Ciuhandu. La congres a fost prezent și P. S. S. episcop al Clujului, *Nicolae Colan*.

Au participat peste 150 preoți, veniți din întreaga mitropolie a Ardealului, Banatului și Maramureșului.

Congresul a început la ora 8 jum. printr'o liturghie oficiată în noua biserică ortodoxă română, din Piața Regele Ferdinand. Liturghia a fost oficiată de un sobor de 7 preoți.

După liturghie, pr. Il. Felea, profesor la academia teologică din Cluj, a ținut o frumoasă predică despre „Cunoașterea lui Dumnezeu și limitele fericirii omenești“.

De la biserică participanții au trecut în sala de festivități a palatului municipal, unde congresul s'a deschis sub președinția d-lui dr. G. Ciuhandu, care, subliniind realizările asociației în domeniul intereselor profesionale și spirituale ale clerului ortodox, a stăruit asupra misiunii asociației de a transforma apostolatul individual al clerului ortodox, într'un apostolat colectiv, având ca ideal consolidarea bisericii ortodoxe și prin ea consolidarea neamului și a țării.

P. S. Episcop *Nicolae Colan* a adus binecuvântarea I. P. S. S. mitropolit al Ardealului, Dr. *Nicolae Bălan*. Analzând apoi marile înfăptuiri din timpul din urmă ale bisericii ortodoxe române a dat câteva fericite sugestii, subliniind în aprobările unanime ale congresului, că condiția esențială pentru prosperarea asociației clerului ortodox, este entuziasmul și încrederea neclintită în înalta menire creștină și națională a bisericii ortodoxe.

După această cuvântare a urmat salutul societăților ortodoxe și al autorităților locale.

D. *Tudor Popescu* a vorbit în numele societății femeilor ortodoxe dela București subliniind că singura expresie autentică a sufletului românesc este ortodoxia, căci un neam nu poate avea două suflete, ci numai unul, iar acesta este: credința ortodoxă, care se inspiră exclusiv din tradițiile și interesele de viață ale neamului românesc.

În numele ministerului cultelor a vorbit d. inspector general D. *Antal*; în numele ar-

matei, pr. căpitan S. *Maniu*; în numele județului d. prefect *Francisc Porubsky*; în numele municipiului, președintele comisiei interimare municipale d. dr. *Emil Dandea*; în numele „Frăției ortodoxe“, secretarul d. I. *Lupșa*, iar în numele Ligii Antirevizioniste, președintele filialei Mureș, d. dr. I. *Vescan*, fost prefect de județ și deputat de Mureș.

La aceste cuvântări de salutare a răspuns d. președinte Gh. Ciuhandu, mulțumind tuturor celor cari prin activitatea lor contribuiesc la consolidarea ideii naționale și creștine ortodoxe, *remarcând în special străduințele d-lui Stelian Popescu, președintele Ligii Antirevizioniste și directorul ziarului „Universul“*.

Trecându-se în sala palatului cultural a urmat un concert

religios executat de corul conservatorului, remarcându-se între altele o frumoasă compoziție originală a profesorului Zeno Vancea, dela conservatorul local.

La ora 13, s'a trecut în sala de oglinzi a palatului cultural, unde primăria a dat un banchet.

După masă, la ora 15, congresiștii au revenit în sala de festivități a municipiului, unde pr. prof. *Grigorie T. Marcu* dela academia teologică din Sibiu a ținut o conferință impresionantă despre „secte“, urmată de conferința preotului I. *Greuc*, despre: „Judaism și problemele bisericești române“.

Au urmat explicările date de d. *Tudor Popescu*, despre felul cum trebuie interpretată dispoziția constituției noastre, referitoare la libertatea conștiinței.

După re alegerea vechiului comitet și citirea raportului general al activității asociației pe anul trecut, congresul s'a închis.

Serbarea jubilară dela Zlatna

Duminecă, 31 Octomvrie a. c., Societatea femeilor ort. române din Zlatna a sărbătorit, cu fastul cuvenit, într'o atmosferă de iubire și entuziasm, 25 de ani de existență ai săi. Această zi jubilară n'a fost numai prilejul unei festivități convenționale, ci o odihnitoare reprivire asupra unui trecut bogat în realizări, care ne îndreptățește la cele mai frumoase nădejdi.

Nu numai din prilejul acestei zile a fost biserica frumos împodobită cu flori; delicata grije a doamnelor din Societatea femeilor ort. în fiecare sărbătoare împodobeste cu flori casa Domnului, contribuind și pe această cale la formarea atmosferei de iubire și evlavie ce trebuie să stăpânească acolo.

Mai impresionantă decât florile a fost mulțimea mare acredincioșilor, care a umplut până la refuz biserica. Îndemn pentru soborul de preoți, cari au servit sf. Liturghie, să-și îndeplinească datoria cu toată grija și demnitatea. În predică s'a stăruit asupra rolului ce l-a avut și îl are ortodoxia în viața neamului.

Serbarea propriu zisă a început cu un parastas pentru odihna sufletelor membrilor răposați. Imediat a urmat apoi, tot în biserică, ședința festivă. Cuvântul de deschidere al doamnei prezidente, preoteasa Victoria Popescu, ne-a desvăluit un suflet plin de iubire, o minte înțelegătoare a nevoilor de ordin moral și material, o voință neînfrântă de a sta în slujba obștei. Frumoasele calități ale doamnei prezidente vor fi contribuit în mare măsură la frumoasele

realizări ale Societății, pe cari ni le-a desvăluit raportul general, prezentat de secretarul inginer Ioan Rășcan, îndată după salutul reprezentantului P. S. Sale Episcopul Nicolae al Clujului, al Ven. Consiliu Eparhial, al

„Astrei“, al prezidentelor reuniunilor femeiești din sinul bisericilor de alte confesiuni, al bisericii unite și al bisericii ortodoxe din loc. — Un pelerinaj la mormintele membrilor decedați și depunerea câte unei coroane; o masă comună și o binereușită producțiune teatrală împreună cu dans au complectat programul serbării jubilar.

Societatea a luat ființă prin stăruința decedatului paroh Emanuil Beșa în anul 1912. Din pricina războiului, activitatea propriu zisă a început-o abia în 1923. De atunci a lucrat cu toată râvna la înzestrarea și înfrumusețarea bisericii, la culturalizarea masselor, la ajutorarea celor lipsiți. A curățit și împodobit biserica, sărbătoare de sărbătoare, a cumpărat utensilii în biserică în valoare de 35.000 Lei; a ținut 30 șezători culturale, 15 șezători de lucru manual, 8 producțiuni teatrale, 27 petreceri cu dans, 10 serate de ceai, a organizat trei misiuni religioase, a cheltuit cu curățirea bisericii 2395 Lei, cu ajutorarea școlarilor 7104 Lei, cu ajutorarea liceenilor 2460 Lei, cu ajutorarea copiilor săraci 85.089 Lei, cu ajutorarea bătrânilor 10.370 Lei, alte ajutoare 14.000 Lei; dispune de o avere de 120.552 Lei.

Societatea femeilor ort. române din Zlatna a împlinit cu vrednicie 25 de ani; — mulți înainte pentru mărirea lui Dumnezeu și binele neamului.

Pr. I. GORON

INFORMAȚIUNI

M. S. Regina Maria bolnavă. Știrea despre boala M. Sale Regina Maria, a umplut iarăși de îngrijorare sufletul tuturor Românilor. După o lungă convalescență, buletinele medicale anunță că sănătatea Maiestății Sale lasă iarăș de dorit. Cu gândul la chipul Ei încadrat de aureola eroismului din războiul nostru național, ne îndreptăm rugile calde spre zările albastre, de unde așteptăm cu încredere milostivirea Domnului, care vindecă suferințele omenești. Ne simțim atât de atașați de cea mai strălucită Doamnă a istoriei românești, încât orice durere a Ei, este și a noastră a tuturor. De aceea în altarele Bisericii noastre nu vor înceta rugăciunile, până la deplina Ei tămăduire.

Ziua Marelui Voevod Mihai în Cluj. Praznicul sf. Arhangheli Mihail și Gavril a fost și anul acesta prilej de obștească bucurie națională, țara întreagă sărbătorind ziua onomastică a Alteței Sale Mihai Marele Voevod de Alba-Iulia. În catedrala noastră s'a slujit o doxologie de către un sobor de preoți, fiind de față toate autoritățile civile și militare, și un număr public. Cuvântul ocazional l-a rostit P. C. păr. *Seb. Stanca*, vorbind cu multă simțire despre Moștenitorul Tronului, așa de iubit de țara întreagă.

În fața catedralei a vorbit companiei de onoare dl general *Cristea Vasilescu*, noul comandant al corpului de armată.

Sesiunea Sf. Sinod. Obișnuita sesiune de toamnă a supremului nostru for spiritual se va deschide în ziua de 23 I. c. Se vor lua în discuție lucrările Sinodului permanent, printre cari o atențiune specială se va da reorganizării învățământului teologic. Chestiunea aceasta stă deschisă de atâția ani, fără a se fi ajuns la o soluțiune definitivă. Sperăm, că ea va fi accelerată acum, când Vaticanul și-a propus să creeze o facultate catolică în sânul Universității din București.

Ortodoxia în Ungaria. Pe urma tratatelor de pace au rămas în statul vecin dela vest vr'o 50.000 Români, supuși unui regim de persecuție și teroare fără precedent. Mai bine de jumătate aparțin Bisericii ortodoxe, organizați în parohii, cu biserici și școli cari fuseseră supuse până acum câțiva ani Episcopilor noastre din Oradea și Arad. Neconvenindu-i această situație, Budapesta a pus la cale o Episcopie ortodoxă maghiară, pe care avea s'o conducă preotul caterisit Stefan Nemeth din Senteș. Calvarul românilor, peripețiile acestei noi episcopii și isprăvile falsului episcop sunt povestite amănunțit și dramatic de d. Petru Petrincă în ziarul *Ofensiva Română* din Cluj. Ar fi bine, ca această serie de articole să fie strânsă într'o broșură, spre a putea ajunge în mâinile tuturor Românilor. Căci foarte puțini cunosc tragedia fraților noștri rămași sub jugul unguresc.

Jucați cu încredere la
COLECTURA OFICIALĂ
Cluj, Str. Regina Maria Nr. 46.
O vastă și norocoasă organizație.

O hotărâre înțeleaptă. Sf. Sinod a întocmit un Regulament, prin care se interzice pe viitor transformarea mănăstirilor în stațiuni climatice. Nimenea nu va mai putea face vilegiatură în sfintele locașuri, cum se întâmplă până acum mai ales la Agapia, Văratec, Neamțu etc. Ele vor fi exclusiv ceea ce le cere menirea lor: isvoare de pietate și reculegere sufletească, de îndreptare și prefacere a vieții noastre religioase prin faptă și propovăduire.

Moțiunea Agru-lui. Cum era de prevăzut, asociația mirenilor greco-catolici întrunită la Satu-mare în 7 și 8 I. c. nu și-a putut stăpâni pasiunile, redactând o Moțiune, care bâjbăie de ură mocnită împotriva ortodoxiei și a Statului care o susține. Pentru atâta lucru nu mai era nevoie de un congres cu 75% reducere în sarcina țării. Acest oficiu de înjurii și instigație îl fac cu zel neîntrecut monitoarele catolice de pe Târnave și alte ape înegrite.

Ministerul contra sectelor. Ministerul cultelor a trimis de curând un ordin tuturor prefectilor, prin care anunță că toate acele asociații religioase, cari n'au depus dovezile cerute pentru funcționarea lor legală, urmează să fie imediat dizolvate. Măsura e binevenită mai ales după ce congresul preoțimii ardelenice dela Tg.-Murăș a demască din nou, cu bogăție de dovezi, primejdia națională ce o implică sectele religioase.

Nu ne impresionează acuza de intoleranță, ce ni se aruncă de tovarășii lor de peste hotare, când știm cât de mult otrăvesc sufletul țării noastre.

Instalare de capelan. În 21 Oct. c. a avut loc în parohia Ungureni instalarea noului capelan Rom. Buda, unul din tinerii destoinici ai clerului nostru. Actul s'a săvârșit în fața poporului de către păr. prot. Ștefan Gheție, care într'o cuvântare frumoasă a arătat datorile noului slujitor al Domnului. Tânărul capelan a răspuns printr'o bine simțită predică, schițând liniile conduitei sale pastorale. După sf. liturghie s'a ținut o ședință a consiliului parohial, în care s'au luat hotărâri pentru zidirea unei noi biserici. Realizarea acestui proiect va fi una din satisfacțiile mari ale păr. Rom. Buda.

Mulțumire publică. Consiliul parohial din Mogoș-Mămăligani, prot. Lupșa, aduce pe această cale cele mai călduroase mulțumiri binevoitorilor donatori, cari au sprijinit cheltuielile de restaurare a bisericii din parohia Mogoș-Mămăligani: D-l Ioan Micu, dir. școlii normale Abrud 2500 lei; Primăria com. Mogoș 3000; d-l Dr. Lazăr Iancu București, Pr. Laurențiu David C.-Turzii, Industria Sârmei Cluj și Gruparea culturală „Satul” din loc câte 1000; d-l general Andrei Butunoiu București și Pr. Vasile Jina, inv. pens. V. Geogel câte 500; d-l Ilie Blag, inv. director din loc; d-l Iosif Cipa cantor și un anonim câte 200 lei.

Bunul Dumnezeu să le răsplătească din darurile sale cele bogate.

Pr. Iftim Bordea.

BIBLIOGRAFIE

„Viața Ilustrată”, Anul IV. Nr. 11 pe Noemvrie 1937. Director: P. S. Episcop Nicolae Colan. Abonamentul 200 Lei.

În acest număr: Ion Goron: La praznicul Marelui Voevod; Gr. T. Marcu: Sf. Sinod osândește literatura imorală; A. Cotruș: Horia (poezie); Gh. Răduțiu: Vestă tristă (poezie); Grigore Popa: Stilul englez; Pr. Teodor Ciceu: Secetă (poezie); L. G. Munteanu: Arhanghelii Mihail și Gavril; I. Manițiu: La Sântă-Măria-Mare (poezie); Gh. B. Crăciun: Un sfânt al neamului mort pentru biserică și națiune; D. E. Nicoară: Horea (poezie); Il. V. Felea: Dumnezeu și sufletul în poezia contemporană; Dr. M. Suciu-Sibianu: Paris-Londra în avion; Iosif E. Naghiu: Muzeul Eparhiei Clujului; C. P.: Curiozități din istoria încălțăminteii. G. Noveanu, P. Fl. M. și Il. V. Felea: Cronica literară: Note pe marginea cărților. Scrieri alese ale sf. Ioan Gură de Aur. Cuvântări funebre. Justiția are cuvântul. Cronică internă: Prințul Românilor sublocotenent. Straja Țării. Întărirea granițelor. În memoria eroilor Horia, Cloșca și Crișan. † Generalul Zizi Cantacuzino. Cronică externă: Situația internațională. Viața veselă. Numeroase ilustrații.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 7698/1937.

Ordin Circular

către toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

Pentru întocmirea Fișei personale de pensie, decretată obligatorie prin Decretul-Lege Nr. 2207, publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 180 din 7 August 1937 și prin Instrucțiunile de aplicare a acestui decret, publicate în „Monitorul Oficial” Nr. 252 din 1 Noemvrie 1937, care fișe va cuprinde toate datele despre serviciul și starea civilă a funcționarului, indispensabile la stabilirea drepturilor la pensie, obligăm prin aceasta pe funcționarii noștri eclesiastici de azi

(preoți, profesori, personal administrativ și de serviciu) ca până cel mai târziu la 15 Decemvrie a. c., să-și înainteze aici pe calea oficiului protopopesesc următoarele acte, în original și timbrate:

1. Extrasul de naștere și
2. Extrasul de căsătorie al funcționarului, dela ofițerul stării civile.
3. Certificatul de naționalitate, dela primăria comunală.
4. Extrasele de naștere ale copiilor minori (până la 21 ani) ai funcționarului, dela ofițerul stării civile.
5. O declarațiune în scris despre timpul servit la alte autorități sau instituțiuni publice, bisericești sau de stat, despre salariul lunar (de bază și bugetar) avut acolo, menționându-se din care fond i s'a plătit acel salariu și dacă i s'au făcut sau nu rețineri pentru pensie.

P. On. Oficii protopopești sunt invitate a controla exactitatea actelor solicitate aici sub Nrii 1—5, pe cele defectuoase a le restitui respectivelor preoți cu ordinul de a le complectă și înainta îndată, așa, ca pe 15 Decemvrie a. c., să le avem aici pe toate și dela toți preoții.

Cluj, la 6 Noemvrie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 7652/1937.

Comunicat.

Pentru intensificarea propagandei împotriva alcoolismului, Sf. Sinod ne invită să atragem atenția preoțimii noastre asupra asociației „Liga Temperanței”, care stă sub auspiciile Ministerului Muncii și Ocrotirilor sociale. În legătură cu circulara noastră Nr. 4102 publicată în Renașterea din luna Iunie a. c. îndrumăm preoțimea noastră și cu acest prilej să dea tot concursul ei „Ligii Temperanței”, să țină de două ori pe lună predică contra beției, să ajute „Liga” cu prilejul conferințelor și întruniri-

lor ei dela sate și să îndemne pe știutorii de carte să aboneze revista „Temperanța” cu prețul de 40 lei pe an. Iar în rapoartele lor anuale vor da atenția cuvenită și problemei acesteia.

Cluj, la 5 Noemvrie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 7148/1937.

Comunicat oficial.

Ministerul Cultelor și Artelor sub Nr. 26206 din 5 Noemvrie crt. ne face cunoscut, că potrivit ordinului circular Nr. 123700 R. A. 154652/937 al Direcțiunii generale C. F. R., costul carnetelor de identitate cu reducere de 50% din taxele tarifare a fost majorat astfel:

Cl. I. și cl. II. Lei 100, cl. III. Lei 75.

La chitanțele de 100 Lei și mai mult, se aplică un timbru fiscal de 3 Lei și un timbru de aviație de 2 Lei.

Cluj, la 9 Noemvrie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 7814/1937.

1—3

CONCURS

Devenind vacant un post de diacon la catetrala noastră din Cluj, prin aceasta publicăm concurs pentru ocuparea acestui post, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea.”

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: 1. Salariu dela stat 2300 Lei plus eventualele gradații.

Vor fi preferați monahii cu aptitudinile recerute.

Cererile împreună cu documentele doveditoare a studiilor făcute se vor înainta Consiliului nostru eparhial în termenul publicat mai sus.

Cluj, la 11 Noemvrie 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 689/1937 Of. prot. (41) 3—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. III-a Costeni, din protopopiatul Lăpuș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea.”

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu dela Stat conform calificificației.

2. Sesiune parohială 32 jug. cultivabil și pășune.

3. Stolele obicinute.

De casă deocamdată se va îngriji preotul ales.

Candidații își vor înainta cererea cu documentele necesare oficiului nostru protopopesesc în termenul fixat și cu prealabila noastră încuviințare se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoscuți credincioșilor.

În candidare vor fi admiși numai concurenții cu pregătirea regulamentară și vor prezenta act de învoire dela P. S. nostru Episcop.

Tg.-Lăpuș, la 21 Octomvr. 1937.

Oficiul protopopesesc în înțelegere cu Consiliul parohial Costeni.

Șt. Gheție, praprop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

LOTERIA DE STAT

A început LOTERIA 15-a

! GÂNDIȚI-VĂ la nenumăratele câștiguri de Lei 6 milioane și un milion împărțite în !
! Ardeal la marea tragere finală din 15 Oct. !

ÎN PATRU LUNI

179.742 câștiguri în valoare de 412.282.200 Lei

Cumpărați imediat lozul ce vă poate aduce noroc!

CU 200 LEI puteți câștiga UN MILION! (39) 3-3

„LA SFÂNȚA PATRIARHIE”

Atelier special de argintărie și toate obiectele BISERICESTI

DUMITRU D. POPESCU & FIU

Furnizorul Sf. Patriarhiei, Mitropoliei, Episcopiei și Bisericii din țară

Medaliat cu medalia de aur 1928-29-30-31

Aleea Patriarhiei No. 1 (Bibescu Vodă, 16) București
Tramvaele 3, 15, 20